

Lleida es suma a “Memòries d’una pandèmia”

Així ho ha expressat el Museu de Lleida en un comunicat de premsa emés el passat 12 de maig

Fotografia d'Arxiu del Museu de Lleida. Font: Google Photos.

“Memòries d’una pandèmia” és un projecte que ha nascut fruit de la iniciativa de 22 museus catalans amb l’objectiu de documentar tota mena de material per a preservar proves testimonials ja siguin fotografies, vídeos, documents, objectes i altres del que ha sigut el transcurs del confinament a Catalunya.

En primera instància, aquest projecte havia sigut ideat pel Museu d’Història de Catalunya i aquest **va decidir invitar a participar-hi a les 22 institucions culturals que formen part de la Xarxa de Museus i Monuments d’Història de Catalunya i de la Xarxa de Museus D’Etnologia de Catalunya**. Aquests van voler destacar en un comunicat l’“especialment interessant participació dels actors socials, culturals i productius més rellevants des del punt de vista temàtic o territorial de cadascun dels museus participants”.

Amb el Hashtag #ArxivemlaCovid19 les institucions estan començant a recollir els testimonis de tot aquell qui vulgui compartir material relacionat amb el procés de confinament viscut aquests últims mesos. Aquesta iniciativa en les xarxes, ve de la mà de l’Associació d’Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya. Aquesta, ha promogut des de l’any 2017 la documentació proactiva de la memòria històrica catalana a través de webs com Facebook, Instagram o Twitter.

En un comunicat emés en el mes de març, **aquesta institució va llençar la proposta de documentar amb un hashtag diferent el procés de confinament a Catalunya, canviant el seu habitual #ArxivemElMoment per #ArxivemlaCOVID19, #ArchivemoslaCOVID19 i #DocumentingCOVID19**. A més dels ciutadans, també hi poden participar empreses, autoritats públiques, ONG’s o associacions d’altres tipus.

L’altre mètode per a fer arribar el material i participar en la iniciativa és enviar els teus objectes i records al correu que ha posat en disposició la generalitat; museugrafia1.mhc@gencat.cat. A més, en el missatge es demana a l’emissor una breu descripció que acompanyi a la fotografia, missatge de veu o vídeo que expliqui el valor sentimental de l’arxiu adjuntat.

En un comunicat de premsa emès el dia 12 de maig, **el Museu de Lleida va confirmar que continuaria la iniciativa creada pel Museu d'Història de Catalunya**; “El Museu de Lleida, com a museu d'història, creu que documentar el moment històric tan excepcional que estem vivint és absolutament necessari i convenient, per tal d'explicar-lo ara i a les futures generacions. Aquesta crisi sanitària que ha provocat la Covid-19 s'ha de tractar com la pandèmia que ens ha tocat viure, la que podem i hem de preservar per a les generacions futures”.

Descarregar imagen

Fotografia amb la qual GenCat va publicar la iniciativa. Font: www.gencat.cat

L'objectiu d'aquesta recollida és **“poder documentar tots els aspectes d'aquesta crisi, com poden ser els esforços del personal sanitari, la situació de víctimes afectades i els efectes del confinament en la societat a nivell afectiu, econòmic, social, cultural i educatiu. La institució lleidatana convida així a la ciutadania a aportar el seu granet de sorra**, “per a poder documentar aquest moment històric de la comunitat”.

Seguint el procediment que ja havien realitzat altres Museus com el de Girona, el de Mataró o el de Terrassa, el Museu de Lleida ha posat a la

disposició dels ciutadans un correu de contacte propi per a l'enviament de material per a ampliar l'arxiu (museu@museudelleida.cat).

En aquest projecte també hi ha col·laborat la Paeria de Lleida, el Museu d'Art Jaume Morera i l'Arxiu Històric de la ciutat, el qual també participa en la recollida de material que va començar fa dies l'Arxiu de Catalunya). El Museu de Lleida també comenta que “El nostre relat estarà vinculat al que s'està impulsant des de la Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya (de la qual el Museu de Lleida en forma part), amb la voluntat de construir un relat nacional”.

Com a resultat d'aquesta recollida, la intenció de la institució lleidatana és poder exposar aquesta mostra de forma temporal, la qual “mitjançant un relat d'una part dels documents, explicarà el confinament i què ha suposat per la societat del nostre territori”.

L'Arxiu Històric de Lleida està tenint un paper especialment actiu en la recollida de documentació per ajudar el projecte. El 15 d'abril va llençar una declaració a totes les seves pàgines de diferents xarxes socials per a fer una crida a la població sota el titular “Qualsevol vivència de la comunitat que ens envolta i en la que participem és important conservar-la per poder inferir un relat que completi l'oficial”.

En aquest mateix text, també se li donaven instruccions al ciutadà de com contribuir directament amb el projecte. L'arxiu enuncia que recullen “documents analògics i digitals, textos personals (diaris de confinament, reflexions sobre la situació i vivències tant en fonts escrites com orals amb vídeo blogs o sons), fotografies i vídeos creats per vosaltres i vinculats a la nostra comarca”. A més, també deixen un correu a disposició (ahll.cultura@gencat.cat) i han anunciat

Descarregar imagen

ahlleida @ahlleida

L'Arxiu obert al públic des d'avui
De 9 a 14h amb cita prèvia
Cal que demanis data i hora per ahll.cultura@gencat.cat i a [973 288 250](tel:973288250)
La resta de mesures a xac.gencat.cat/ca/llista_arxi...

Traducir Tweet

2:46 p. m. - 25 may, 2020 · Twitter for Android

Twit de l'Arxiu Històric on s'obrien les portes de la seu física. @ahlleida

Twit de l'Arxiu Històric on s'obrien les portes de la seu física. Font: @ahlleida

l'obertura de la seva seu física després que Lleida passés a la fase 1. (Seguint les normes sanitàries de concertar cita prèvia, tenir poca gent de forma simultània a l'establiment i indicar el perquè de la consulta, i la durada aproximada d'aquesta).

Són moltes les institucions de la ciutat que estan treballant per la realització de la recopilació documental i l'exposició que es prepara al Museu de Lleida sobre "memòries d'una pandèmia". Aquesta exposició, la qual es preveu poder inaugurar-la a finals d'aquest mateix any, està comissariada per un equip de diferents disciplines i la periodista Anna Sàez Mateu, amb la qual hem pogut parlar.

1. Què en pensa del projecte "Memòries d'una pandèmia" i quin és el seu objectiu?

Em sembla una iniciativa fantàstica del Museu de Lleida per documentar aquest present tan excepcional i recollir material que ens ajudi a no perdre'n la memòria. A la vegada, és un projecte transversal i participatiu en què institucions, entitats i ciutadans aportaran el seu gra de sorra. Això ens ha afectat a tots i, d'alguna manera, l'exposició la farem entre tots.

2. Què podem aprendre amb aquesta exposició?

L'exposició està per definir perquè, com he dit abans, tot dependrà dels materials que rebrem. La nostra idea inicial, davant la incògnita de com respondrà la gent, és reflectir el que ha passat més enllà dels números de la crisi sanitària. Ens hem hagut de confinar, hem deixat de tenir contacte amb persones molt properes, hem perdut la llibertat de sortir al carrer quan volem... en certa manera, hi ha una afectació social, gairebé emocional, que ens ha canviat per sempre. Volem que l'exposició sigui un reconeixement a la gent que ens ha ajudat a seguir endavant i, a la vegada, una eina per passar el dol, per sobreposar-nos a l'angoixa i les incerteses d'aquests mesos.

3. Com d'important creu que és la memòria històrica en una nació com Catalunya?

Sense memòria no som res. Quan l'Alzheimer li arrabassa els records a algú deixa de ser la persona que era. La pàtria és la memòria. La nostra, i la de tots els pobles del món. Qui perd els orígens, perd la identitat.

4. D'aquí a alguns anys o dècades, com creu que mirarà la gent quan vegi un projecte com aquest que representi la situació que hem viscut?

Aquesta és la pregunta del milió. Es diu que la Covid-19 serà la nostra Guerra Civil des d'un punt de vista generacional. Segurament. Però no podem saber si d'aquí a deu o vint anys no passarà res pitjor que faci que això s'oblidi, o es dilueixi. El meu avi havia nascut l'any 1900 i era un dels supervivents del grup del 18. Va morir moltíssima gent, molta més que amb el coronavirus. A més, aquella pandèmia va afectar, sobretot, gent jove. Però ell i els seus companys de lleva que van sobreviure van haver d'anar a la Guerra d'Àfrica, al Rif, i a la Guerra Civil... i aquella grip que feia que es referissin a l'any 18 com "l'any de la grip" va passar a un segon o tercer pla. Amb aquest projecte intentem que totes les sinergies d'aquests dies no es perdin com llàgrimes en la pluja, que diria el replicant de 'Blade Runner'.

5. Quina funció fa el periodisme en una situació i un projecte com aquest?

Es diu que el periodisme és el primer esborrany de la història. I és cert. Nosaltres escrivim el present i al cap dels anys els historiadors l'analitzen. Per això és tan important la nostra tasca. El periodisme és el retrat d'una societat. L'eina que tindrem en el futur per entendre aquests dies convulsos.

6. A través d'aquesta exposició, el museu exhibirà obres que, més enllà que la gent pugui pensar que són testimonials, serà una forma d'ensenyar la història, de crear empatia als qui vegin l'exposició. Quina creu que serà en un futur la funció transcendental dels museus històrics?

Els museus fa molt de temps que han deixat de ser vitrines on s'exposa el passat (ja siguin artístics, arqueològics o científics). Són entitats vives que conviden a interactuar. A reflexionar junts. Els ecomuseus són un bon exemple de com ha canviat tot. A través d'una casa antiga com Casa Gasia, a Esterri d'Àneu, entenem al segle XXI com era la vida en un poble de muntanya abans que la creació de les grans centrals hidroelèctriques canviessin les regles del joc. El Museu de Lleida, per exemple, exposa l'obra de Sierra 'Presos polítics a l'Espanya contemporània' i ho fa perquè aquesta peça censurada a ARCO descriu una altra realitat molt més propera que d'aquí a uns anys explicarà què va passar a Catalunya a partir del 2010, amb la sentència que retallava l'estatut. Segurament, d'aquí a uns anys una mascareta tindrà un significat que fa quatre mesos no tenia: l'associarem a una pandèmia que, només a les comarques de Lleida, s'ha emportat la vida de 232 persones.

29 de maig del 2020

SERGI TORRES / LLEIDA